

Miljø-
direktoratet

Forslag til revidert avløpsdirektiv - krav til kvartærrensing

Hva vet vi?

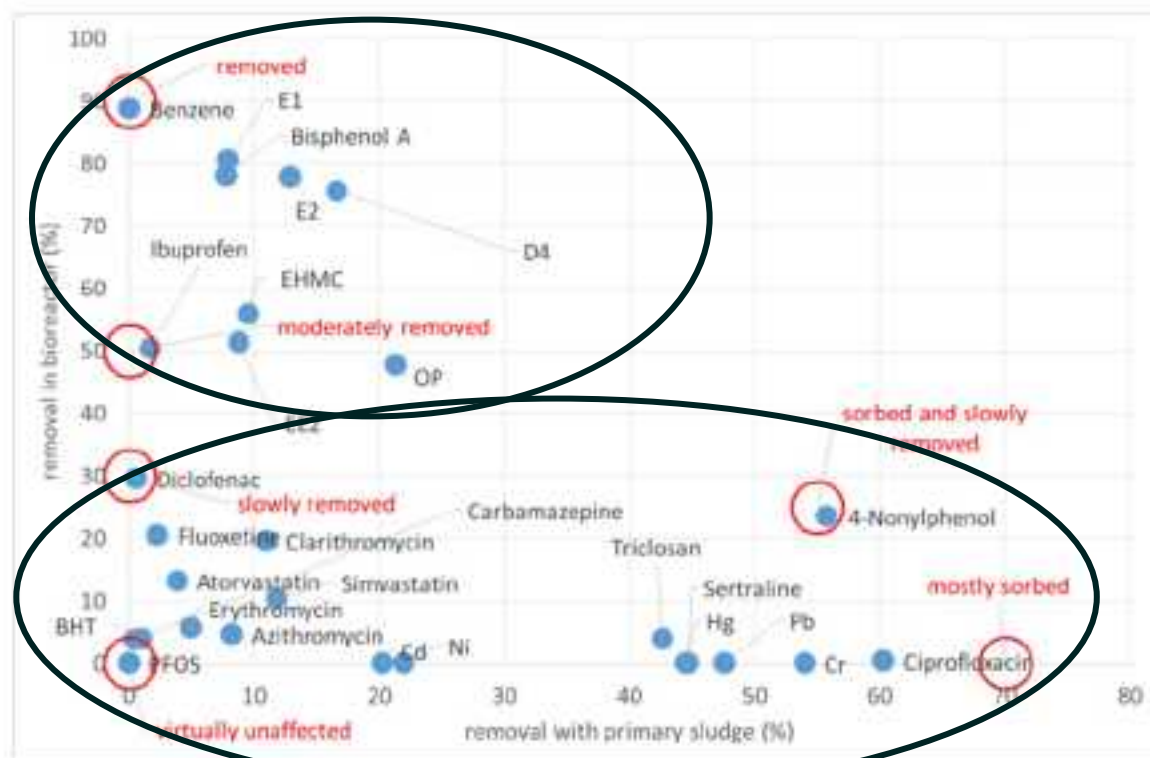
Hvordan vil dette implementeres i norsk regelverk?

Hvordan kan revidert EQS-direktiv virke inn?

Rita Vigdis Hansen, sjefingeniør, Miljødirektoratet – 23. april 2024

Hvorfor kvartærrensning?

- Mikroforurensning – samlebetegnelse for mikroplast, bakterier/virus, legemiddelrester og miljøgifter
- En del mikroforurensning fjernes allerede som en følge av eksisterende krav; Jo flere «trinn», desto større effekt

Hvorfor kvartærrensing (2)?

- EU-kommisjonen peker på kunnskapsgrunnlaget om at mikroforurensning er «*detected usually in all waters in the Union*», og at noe av dette er «*hazardous for public health and the environment even in low concentrations, of micrograms per litre or below*» (fortalen pkt. 11)
- Er også funnet i norske screeningundersøkelser
- Fokuserer først på *organiske* mikroforurensninger, hvor teknologien er kjent
- Bygger på et føre var-prinsipp og risikobasert kravstilling

Revidert direktiv – forslag til krav pr. 4.3.2024

- Kvartærrensing for anlegg med kapasitet over 150 000 pe (art. 8 nr. 1)
 - 20 % innen 2033, 60 % innen 2039, 100 % innen 2045
- Innen 2030, nasjonal oversikt over resipienter sårbare for mikroforurensning basert på kartlegging og risikovurdering
- Kvartærrensing for tettbebyggelser over 10 000 pe med utslipp til slike resipienter
 - 10 % innen 2033, 30 % innen 2036, 60 % innen 2039, 100 % innen 2045

Kvartærrensing

- Minimum 80 % fjerning, av indikatorer som velges - stoffer som kan forurense selv i lave konsentrasjoner
 - Stoffer som enkelt kan behandles (kategori 1), og stoffer som enkelt kan fjernes (kategori 2)
 - Minst seks indikator-stoffer, dobbelt så mange i kategori 1 som 2

(a) Category 1 (substances that can be very easily treated):

- (i) Amisulprid (CAS No 71675-85-9),
- (ii) Carbamazepine (CAS No 298-46-4),
- (iii) Citalopram (CAS No 59729-33-8),
- (iv) Clarithromycin (CAS No 81103-11-9),
- (v) Diclofenac (CAS No 15307-86-5),
- (vi) Hydrochlorothiazide (CAS No 58-93-5),
- (vii) Metoprolol (CAS No 37350-58-6),
- (viii) Venlafaxine (CAS No 93413-69-5)

(b) Category 2 (substances that can be easily disposed of):

- (i) Benzotriazole (CAS No 95-14-7),
- (ii) Candesartan (CAS No 139481-59-7),
- (iii) Irbesartan (CAS No 138402-11-6),
- (iv) mixture of 4-Methylbenzotriazole (CAS No 29878-31-7) and 5-methylbenzotriazole (CAS No 136-85-6).

Utvidet produsentansvarsordning

- Tar utgangspunkt i de som selger produkter som tilfører mikroforurensning
- EU arbeider med liste og veiledning
- Minst 80% av kostnadene skal dekkes av produsenter
- Nasjonal ordning

Behov for kartlegging av resipienters følsomhet for mikroforurensning

- Hvordan? Kartlegge forekomsten av stoffer listet opp som grunnlag for rensekrav?
- Fortalen pkt. 24: Member States should identify the risks caused by urban wastewaters management. **A broad chemical screening** including chemical mixtures, and/or biological effect-based methods, to identify substances that cause concern including for aquatic life, drinking or bathing water quality can be part of the risk assessment.

Trinnvis kartlegging og vurdering av resipienter i Norge

- Ta ut en liste over vannforekomster og avløpsanlegg tilhørende tettbebyggelser over eller lik 10 000 pe
- Bestille en ekspertvurdering av vannforekomstenes sårbarhet overfor mikroforurensning ut fra fysiske parametre
- Sammenstille relevant datagrunnlag der det foreligger og vurdere behov for ytterligere kartlegging i form av undersøkelser
 - Veiledning fra Kommisjonen?

Liste over områder som minst skal inngå i en kartlegging og risikovurdering:

- (a) drikkevann slik de defineres i drikkevannsdirektivet
- (b) badevann slik de defineres i badevannsdirektivet
- (c) innsjøer slik de defineres i vanndirektivet
- (d) elver slik de defineres i vanndirektivet

Lista over områder ...(2):

(e) areas where aquaculture activities, as defined in Article 4, point (25), of Regulation (EU) No 1380/2013 of the European Parliament and of the Council⁷³, take place; **akvakultur**

(f) areas where additional treatment is necessary to meet the requirements set out in Directives 2000/60/EC and 2008/105/EC. + **2006/118/EC** **EQS + grunnvannsdirektivet**

(fa) special areas of conservation as defined in Article 1, point (l) of Directive 92/43/EEC and special protection areas classified under Article 4 (1) fourth subparagraph of Directive 2009/147/EC constitutive of the Natura 2000 ecological network. Text Origin: EP Manda **Habitatdirektivet + fugledirektivet**

Kvartærrensing i Norge

- Ingen norske avløpsanlegg har kvartærrensing
- Revidert avløpsdirektiv må først vedtas og tas inn i EØS-avtalen før reglene kan tas inn i norsk avløpsregelverk
- På nåværende tidspunkt er det et mangelfullt kunnskapsgrunnlag for at statsforvalterne kan stille krav om kvartærrensing, men kan stille krav om utvidet overvåking eller undersøkelser
- Anlegg > 150 000 pe kan likevel starte planlegging

Kvartærrensing i Norge (2)

- Miljødirektoratet skal identifisere vannforekomster som vil utløse krav om kvartærrensing, avhengig av EU-veiledning
- Vi har noenlunde oversikt over hvilke renseanlegg som får kravet (først) – de største
- En nasjonal produsentansvarsordning må etableres og kostnader fordeles, ikke startet opp

Konklusjon:

- Den praktiske rammen for fordeling av kostnader ved kvartærrensing er foreløpig ikke avklart
- Oppfordrer de anleggseierne som vet at de må bygge om anlegget sitt i løpet av nærmeste 10 år om å vurdere om behov for kvartærrensing ut fra anleggsstørrelse og brukerinteresser ved resipienten, påslipp fra sykehus m.v.
- Der det er usikkert, planlegge parallelt med to løsninger – med og uten kvartærrensing

Miljø-
direktoratet